KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
17/2006
17. května 2006 ◆ ročník 91 ◆ cena: 10 Kč

PŘEČTETE SI PŘÍŠTĚ

O MOUDROSTI A MÍRNOSTI
Pavel Klinecký

PŘEDVOLEBNÍ ZÁPISNÍK
Dan Drápal

JAK JE TO S KAZ 10,15-20?
Jaroslav Kraus

KŘESŤANSKÉ OSOBNOSTI V POLITICKÉM ŽIVOTĚ 20. STOLETÍ
Jan Štěpán

Sto rokov evanjelickej piesne v slovenskom jazyku

V septembri (15.) roku 2004 bola konferencia v Žiline "Desať rokov Evanjelického spevníka v praxi". Zhodnotenie bolo vecné; obdobie emócií už uplynulo, čo umožnilo zodpovedne hodnotiť jeho klady i nedostatky. Dostatočne dôrazne bola nastolená úloha pre ďalší vývoj nášho duchovného spevu – dôslednejšie dbať na kvalitu pri rešpektovaní a ustrážení ako obsahovo-teologickej, tak i hudobno-poetickej stránky. Dá sa konštatovať, že zavedením tohto nášho ES bol ukončený proces zavedenia slovenského jazyka v celom slovenskom evanjelictve. (Myslíme tým celú škálu tzv. "protestantizmu", či evanjelickej aliancie.) Tento proces "slovakizácie" spevu slovenského evanjelictva trval približne sto rokov. Nešlo tu však o izolovaný jav – zápas o uvedenie národného jazyka do všetkých oblastí života a teda aj do cirkví bol celonárodným procesom, ktorý v konečnom dôsledku znamenal úplné zavedenie liturgického jazyka a v sekulárnom prostredí znamenal vyústenie do vzniku regulárneho samostatného štátu Slovákov.

Historická etapa "bibličtiny, kraličtiny či tzv. bohemizujúcej slovenčiny"
Iste je zaujímavé, že niektoré javy v našej národnej histórii mali určité odozvy v istých paralelizmoch vo vývoji slovenského cirkevného spevu. Rozšírenie evanjelického protestantizmu na našom území si vyžiadalo odozvu v potrebe spevníka v dobovej pospolitej "reči ľudu", čo vyústilo do vzniku Cithary sanctorum. V súčinnosti s Biblí kralickou tento mobilizujúci prostriedok vyvolal o cca dvadsať rokov neskôr protiváhu z katolíckej strany vo forme podobného spevníka Cantus Catholici, v ktorom boli z taktických dôvodov uvedené i viaceré piesne z Cithary. To, čo bolo hlavným spojivom oboch, bol jazyk. Slováci tak dostali v oboch rivalských spoločenstvách svoje prvé národné spevníky v zrozumiteľnej reči. Zaujímavé je, že po oddelení sa reformačného kalvínskeho prúdu, ktorý mal prevahu najmä na maďarských teritóriách a na území východného Slovenska, tiež došlo k podobnému javu. Maďari si vytvorili vlastnú reformačnú maďarskú spevníkovú jazykovú mutáciu. Východní Slováci však v roku 1752 (teda po sto rokoch od Cantusu) reagovali na potrebu spievať v reči ľudu obdobne, keď vydali Piesne pobožné v šarištine s maďarským pravopisom. Na začínajúci sa proces kodifikácie spisovnej slovenčiny v 19. storočí tvorcovia spevníkov ešte nemohli reagovať pohotove, lebo na to vonkajšie podmienky neboli dostatočne priaznivé. Dobové prúdy racionalizmu našli svoju odozvu v Zpěvníku evangelickom, no národovecké buditeľské prvky sa v ňom ešte nemohli prejaviť (vyšiel v r. 1842, teda ešte pred ustanovením spisovnej slovenčiny, takže pokračoval v kraličtine. Koncom 19. stor. sa už evidentne ukázala potreba zjednotiť spev v evanjelických chrámoch. Vzhľadom k tomu, že Cithara i Zpěvník vychádzali bez nôt, veľmi sa rozmohla mnohovariantnosť nápevov. Úlohou zjednotiť nápevy a vytvoriť niečo ako jednotný evanjelický spevník poverili peštianského kantora a skladateľa Ľudovíta Izáka – Lihoveckého. Ten poctivo zozbieral množstvo nápevových variantov z viacerých slovenských oblastí, no neskôr pre rôzne iné príčiny a iné cirkevné záujmy k ukončeniu projektu nedošlo – jeho práca však našla uplatnenie ako jeden z najúplnejších zdrojov až pri príprave terajšieho ES.

Vplyvy pripravujúce vznik novej duchovnej piesne už v slovenskom jazyku
Hospodárska kríza a stúpajúci národnostný útlak konca 19. stor. spôsobili vysťahovaleckú vlnu. Najmä v Amerike sa naši rodáci stretli s tamojšími evanjelizačnými hnutiami, ktoré pre nich znamenali novú dimenziu duchovného života. Mnohí z nich po návrate domov si doniesli i "novú vieru". Začali vznikať protestantské zbory baptistov, letničných, darbistov, metodistov, no i niektorých siekt a iných hnutí (ako napr. unitári, jehovisti, adventisti a pod.). Títo si doniesli i svoju kultúru a začali si prekladať do slovenčiny piesne svojich denominácií. No čo je podstatné, na Slovensku začalo rásť abstinentské hnutie, ktoré bolo reakciou na zhubný alkoholizmus. Toto hnutie malo svoju odozvu jednak v katolíckych kruhoch, kde vznikali spolky miernosti, tak i v evanjelictve, kde sa spojilo s duchovným prebudením v podobe vnútromisijného hnutia Modrý kríž. Toto slovenské evanjelické prebudenecké hnutie, ktoré nepriamo nadviazalo na pietistické princípy, vyrástlo zo Starej Turej, kde našlo živnú pôdu v rodine

Pokračování na str. 3

Betlémská kaple byla založena 24. května 1391

Obnova církve

V 19. století vznikla na půdě církví různá hnutí, která si uvědomila, že církve nejsou s to dostát novým úkolům. Přišla jim pomoci. Nejprve vyslovila diagnózu: církve nevytvářejí a neposkytují skutečné obecenství svým lidem, kteří v nich žijí izolováni jedni od druhých. Jsou zkostnatělé a nevynalézavé. Vedou svou práci stále stejným způsobem a stejnými zastaralými nástroji. V Německu se tomu hnutí bude říkat "vnitřní misie" na rozdíl od misie mezi pohany. Jejím zakladatelem je Joh. Heinrich Wichern (1808-1881). Jeho původní úmysl byl ještě širší: chtěl vnést do německého národa ducha lásky a služby. Od začátku chtěl mít toto hnutí nezávislé na církvi, bál se její kazajky. Duch diakonie a bratrské služby patří tak jako nové víno do nových nádob. Wichern byl první, kdo tehdy poznal, že církev musí být misijní. Podobně v Dánsku chce Nicolai Frederik Severin Grundtwig (1783-1872) probudit dánský lid k novém životu, založenému na společenství v živém slovu. Luterská církev v jeho očích propadla, neboť "z jejího domu zmizelo slovo Páně". Lidové university se měly stát nástrojem této radikální obnovy.
V Anglii se v té době objevila YMCA, křesťanské sdružení mladých mužů. Charakteristické je tím, že chce být laickým hnutím, volá laiky do služby křesťanství. Místo kázání doporučuje praktikovat lásku a službu a tak upevňovat bratrské obecenství mezi lidmi. Ve Spojených státech se tato tendence projevila velmi zřetelně: YMCA a její sesterská YWCA se staly společenskými kluby bez vztahu k církvi. V Evropě se projevila opačná tendence: ymkařské hnutí se přidrželo církve a přijalo od ní úkol evangelizovat zvláště mládež. Brzy se téhož úkolu chopí hnutí "křesťanských studentů", které ztratilo laický charakter a nechalo se pohltit církví.
Křesťanským laikům v Akademické YMCE, jejich práci a oběti vzdala hold paní Milena Šimsová v nedávno vydané knize u Emana, "V šat bílý odění". Dokládá, že církev nejsou jen faráři. Farářská církev je nemoc, kterou léčí Bible a pak reformace. Do této léčebné linie nutno zařadit i YMCU a YWCU, které ukázaly, jaké místo, práva a povinnosti mají laici v církvi. Nezapomenutelně se zapsaly do dějin církve svým důrazem na potřebu evangelizace, duchovního rozhovoru a bratrského společenství. Vracely církve k jejich základním úkolům. Tento hlas nesmí nikdy v církvi umlknout. Na tom nic nemění skutečnost, že církev zřídka přijímala YMCU jako svou spolupracovnici. Jejich vzájemný vztah byl většinou konkurenční. Hodnotíme jej s odstupem z 21.století, nemůžeme však přehlédnout, že ymkařské hnutí pomáhalo církvi svou existencí k uvědomění, že tradiční typ kázání nestačí oslovovat a duchovně vést ty, kdo přicházejí ze světa, jimž je církevní prostředí cizí. Církev, aniž to přiznává, se od ymkařů učila otevírat své dveře světu.
Zaslechne-li církev slovo evangelizace, které nebylo po staletí vyslovováno, a zvedne hlavu, znamená to, že se začíná probouzet. Prožil jsem svá studentská léta v kroměřížské YMCE. Kroměříž byla kazatelskou stanicí sboru v Přerově. Bohoslužby se konaly ve škole. Zmiňuji to, abyste pochopili, jak jsem na vlastní kůži pociťoval rozdíl mezi tradičním

Dokončení na str. 2

Na začátku

Deset zastavení nad prvními stránkami Bible

Pokračování z č. 16

IV.

„A Hospodin vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil..." (1M 2,8)

Průvodci by podávali vyčerpávající informace v angličtině, francouzštině a ruštině o tom, kde stával strom poznání dobrého a zlého a kde pěstovali Adam a Eva kapustu a kopr...
Nic takového se ještě naštěstí neděje. I když ty čtyři řeky, které jsou tu v souvislosti se zahradou Eden jmenovány, přímo lákají k pokusům přece nějak ten ráj přesněji umístit, lokalizovat. Ale ani to by přece nebylo nejšťastnějším počínáním.
Biblický ráj není zeměpisně vymezeným pojmem. Čtyři řeky, které mají pramen v Edenu, naznačují, že z ráje, z toho, který i já a ty nalézáme a obhospodařujeme a opatrujeme, se má šířit vláha: požehnání do všech světových stran. Názvy těch řek jsou dost záhadné. Snad jen Eufrat je jasný. To je řeka v Mezopotámii. Ty zbylé tři jsou těžko identifikovatelné. Chidekel je jmenována v souvislosti s Asýrií a Gíchon se zemí Kúš. Kúš je podle Bible země „mouřenínská", ztotožňovaná později nejčastěji s Etiopií!! A Píšón, jež obtéká zemi Chavílu, má snad prý nejspíše, jak praví moudré knihy, cosi společného s jedním z ramen nilské delty. Tak. Jak to všecko může patřit k sobě: Mezopotámie, Asýrie, Egypt i dokonce mouřenínská země Kúš? Asi se chce říci. Tady všude byl kdysi ráj! V Mezopotámii, kde byl v době písemného zachycení biblických zpráv o stvoření Boží lid v zajetí. V Egyptě, který je po celé generace pro starozákonní lid *domem otroctví*. I v Asýrii, která vynikala *tvrdostí a násilnictvím* - však i severní část izraelská byla právě na dlouho v asyrském zajetí. A dokonce i neznámá země lidí černé pleti... Tu všade byl kdysi ráj! také u nás byl kdysi ráj. V Olomouci a okolí. I v našich rodinách a v našem sousedství. I na Východě i na Západě byl kdysi ráj. Škoda, že jsme jej dobře neobdělávali a neopatrovali... Škoda, že jej dosud nejsme schopni dobře obdělávat a opatrovat... Žel: zas už i ty první stránky Bible, které jsou tak současné, hovoří i o *ztrátě ráje.*
V Bibli se ale mluví o ráji ještě někde jinde. V Novém zákoně, v příběhu Pána Ježíše Krista. Pán Ježíš nabízí na Velký pátek ráj zločinci umírajícímu vedle něho, na vedlejším kříži: „Dnes budeš se mnou v ráji." Co opět přesně, popisně, předmětně znamenala tato slova, nedokážeme beze zbytku postihnout.

Jan Nohavica

Pokračování příště

Nad Biblí

Metafora pokladu v hliněných nádobách

Sonda do apoštolského poradenství

„Tento poklad máme však v hliněných nádobách,
aby bylo patrno,
že tato nesmírná moc je Boží a není z nás."
2K 4,7

Je známo, že apoštol Pavel neváhal použít při diktování svých dopisů do prvních křesťanských sborů i působivých příměrů a metafor, aby jeho kazatelské vzkazy nabyly zvýšené naléhavosti. Tak je tomu i s jeho kontrastní metaforou o pokladu uloženém v hliněných nádobách. Dnes se nám tento příměr jeví jako paradox, ale v tehdejší době mohl být pro Pavlovy korintské adresáty docela dobře srozumitelný. Ve starověku byly i velmi cenné věci často ukládány do hliněných nádob. Pouze vládci a velcí boháči si mohli dovolit ukládat své poklady do zabezpečených truhel jako do trezorů. (Připomeňme, že výraz trezor je odvozen právě z Pavlem použitého řeckého THÉSAUROS, který vyznačuje: místo uložení, pokladnici i uloženou věc, až i poklad. - Přes latinu (thesaurus) se ozývá i v anglickém "treasure" - poklad.)

Ptáme-li se nyní, jaký poklad zde má apoštol na mysli - a to právě v souvislosti s hliněnými nádobami - nabízí se nám pohotově známá představa hliněných nádob objevených v minulém století pastýři v Kumránu, v nichž se dochovaly jako vzácný poklad svitky starozákonních rukopisů. V přeneseném smyslu nám to pak navozuje představu, že i Boží slovo je uloženo jako vzácný poklad v hliněných nádobách biblických knih. Tento jistě přiléhavý příměr se dobře hodil i mnohým biblickým teologům a ozval se i v nejednom kázání na tento text.

My však zde nesmíme opomenout celou myšlenkovou souvislost Pavlova výkladu. Odpověď na otázku "jaký poklad?" vlastně slyšíme již v jeho vysvětlujícím dovětku: „aby bylo patrno, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás." Tím "pokladem" je tedy pro Pavla zvláštní zmocnění shůry, "nesmírná moc od Boha", která nemá původ v člověku. A v souvislosti s předchozími verši Pavlova výkladu můžeme upřesnit, že jde o poklad "světla evangelia slávy Kristovy" (v. 5.), či "světla Boží slávy ve tváři Kristově" (v. 6.). Tak tomu rozumějí i Kraličtí v příslušné poznámce: „Poklad - tj. světlo, jímž nás Bůh obdařil, aneb evangelium."

A ptáme-li se dále, o jaké hliněné nádoby v tomto příměru jde, musíme Pavlovi rozumět, že jde o chatrné tělesné "nádoby" lidských svědků, kteří mají svědčit o této "nesmírné moci od Boha". I když Pavel mluví v množném čísle, mluví i zde především o sobě. „Já jsem, moji Korintští, i pro vás jen jako chatrná hliněná nádoba, jíž však byl svěřen vzácný poklad Kristova evangelia!" - Tomuto pokornému metaforickému paradoxu můžeme lépe rozumět při domýšlení Pavlovy osobní situace v rozvířených poměrech korintského sboru. Setkal se tam jak s odmítáním, tak i s obdivným přeceňováním, a dokonce i s přehnaným straněním osobám kazatelů, až to hrozilo roztržkou. (Srov. 1K 1,10n.) Proto Pavel pokládá za nutné představit sama sebe i své misijní spolupracovníky jen jako křehké a snadno porušitelné "nádoby". V tomto smyslu je opět velmi případná poznámka kralického výkladu: „Nádob hliněných, čili střepinných - tj. v tělích svých ze země učiněných, kteráž netoliko jsou smrtelná a jako střep nestálá, ale i mnohým pokušením poddaná."

Kraličtí vykladači pak ještě doplňují svůj výklad jakoby vlastními Pavlovými slovy: „A protož se k svým bídám známe, a vám pilně sloužíme k tomu, abyste se více na ten poklad nežli na nás ohlédali, a tak jím pro naši mdlobu nepohrdali." - Ani dnes nesmějí být osobní kvality kazatelů překážkou zvěsti samého Evangelia. Způsobilost svědků není zajisté dána jejich vlastní "mocí", ale charismatickým zmocněním od "nesmírné moci shůry".

Jiří Otter

Aktuálně

VILÉMOV U LITOVLE

Pravoslavným metropolitou se stal vladyka Kryštof.

Arcibiskup pražský a českých zemí vladyka Kryštof byl ve Vilémově u Litovle zvolen metropolitou Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku a nahradil tak nedávno zesnulého metropolitu Nikolaje. Dalším kandidátem byl arcibiskup prešovský a Slovenska Ján.

Ani jeden z kandidátů nezískal ve dvou kolech dvoutřetinovou většinu hlasů, proto bylo v souladu s ústavou církve přistoupeno ve třetím kole k výběru nového metropolity losem.

ČTK

LONDÝN

Anglikáni uspořádali výstavu proti dílu "Da Vinciho kód".

Zisk z poplatku, který zaplatila společnost Sony za povolení filmovat scény připravovaného filmu Da Vinciho kód ve Winchesterské katedrále na jihu Anglie, použili na přípravu výstavy.

Církev se rozhodla použít téměř 20 000 britských liber na uspořádání expozice, která poukáže na chybná východiska a nesprávná tvrzení Dana Browna. Výstavu s názvem "Rozluštěme kód" otevřeli 24. dubna a potrvá do 21. července 2006.

Výstava má být především pozitivním svědectvím o víře. Skládá se z přednášek a společenských programů. Zároveň však odborným způsobem poukazuje na některé nedostatky literárního díla, které se v posledních letech stalo bestsellerem a v různých částech světa se ho prodalo 40 milionů exemplářů.

ENI

Chudáci muslimové?

Lukáš Lhoťan („Kdo chce bít zloducha, muslima vždy najde" – MFD 27. 4.) se pozastavuje nad protimuslimskou hysterií po vraždě Joea Van Holsbeecka 12. dubna. Má jistě pravdu v tom, že bychom neměli vynášet unáhlené soudy a že každý, kdo odsuzuje před usvědčením, hrubě chybuje. Chci se ale pozastavit u jedné jeho věty: „Pokud se psalo o vraždících mladých muslimech, proč tedy nepsat o vraždících mladých křesťanech? Domovem vrahů je přece křesťanská země." Zde se Lukáš Lhoťan dopouští vážného zkratu, který je snad omluvitelný u těch, kdo nevytáhli paty z muslimské země, nikoli však u člověka, který žije v západním sekulárním státě.

Věci evidentní se někdy dokazují nejhůře. Musíme se o to ale stále znovu pokoušet.

Tedy: Polsko není křesťanskou zemí ve stejném smyslu, jako je dejme tomu Írán či Sýrie zemí muslimskou. V Polsku sice žije mnoho lidí, kteří se hlásí ke křesťanství, to ale Polsko křesťanskou zemí nečiní. V západních zemích totiž existuje něco, co v muslimských zemích neexistuje: odluka církve od státu. V některých zemích sice má určitá křesťanská denominace výsadní postavení (v případě Polska je to, jak známo, katolicismus), nicméně stát jako takový je sekulární. Občané myslí a jednají sami za sebe. Pokud mladí Poláci vraždili, pak sami za sebe, nikoli proto, že byli křesťané. Nevím vůbec, zda se kdy ke křesťanství hlásili, a z hlediska viny je to zcela lhostejné. Trest musí být stejný, ať už byli ateisté, muslimové, křesťané či buddhisté.

My to, pane Lhoťane, chápeme takto: Narodil-li jsem se v zemi, jež byla formována křesťanskou tradicí, neznamená to, že jsem křesťan. Opustím-li křesťanství, z hlediska občanských práv a svobod či společenského statusu tím nic nezískám ani neztratím.

V muslimských zemích je tomu vskutku jinak. Nedávno jsem jednu muslimskou zemi navštívil a záměrně jsem kladl lidem – i vzdělaným – otázku, zda jsou muslimové. Podívali se na mne v údivu a řekli: „Samozřejmě, vždyť jsem se narodil v muslimské zemi." Vy, pane Lhoťane, víte dobře, že pokud obdobnou otázku položíte v Praze nebo v Brně, nikdo vám neodpoví: „Samozřejmě, že jsem křesťan. Vždyť jsem se narodil v Česku."

Jak už jsem řekl, máte pravdu v tom, že je zbytečné, zavádějící a nespravedlivé referovat o "muslimech", pokud šlo o zabijáky, kterým je jakýkoliv bůh ukradený. Na druhé straně byste se ale neměl příliš divit. Atentátníci, kteří vraždí v Izraeli, v Madridu, na Bali a na mnoha jiných místech, se skutečně ve svém vraždění odvolávají na Alláha. Vy si asi na rozdíl ode mne přečtete, co měl na sobě napsáno atentátník vraždící nedávno v Tel Avivu. Ale vsadím se, že tam bylo něco o Alláhovi. Jistě uznáte, že evropští teroristé nevraždí ve jménu Hospodinově. Ne že by tím jejich činy (dejme tomu v Baskicku či Severním Irsku) byly méně odporné.

Pokud s muslimskými teroristy nesouhlasíte, uděláte dobře, když to budete dávat hlasitě najevo. Já Vám na oplátku slibuji, že se budu zasazovat o to, aby nebyl nikdo odsouzen jen za to, že je muslim, ale jen za to, že je terorista nebo vrah. Upozorňuji ale předem, že pokud někdo zabije člověka za to, že opustil islám, je to pro mne pořád jenom vrah, byť vraždí ve jménu islámu.

Dan Drápal

Obnova církve

Dokončení ze str. 1

uzavřeným evangelickým prostředím kostela (školy) a otevřeným prostředím YMCY, která se nebojí světa a jde mu vstříc pod praporem evangelizace. YMCA proměňovala evangelizaci v drobné. Organizovala a zvala do svých letních táborů. Najednou jsem se se svým církevním evangeliem ocitl doslova na čerstvém vzduchu, což byl první podnět k poznání, že evangelium ke svému životu nepotřebuje kostelní ani školní lavice a že je určeno světu. V mém slovníku se objevila nová slova: letní a zimní konference, které YMCA pořádala. Církevní biblickou hodinu přeznačila na "biblickou práci", aby zdůraznila aktivní účast všech pozvaných. Už tehdy prosakovala do češtiny některá anglická slova, jimiž se YMCA představovala světu: retreat (zátiší, ztišení pro biblickou práci), secretary (sekretář na rozdíl od důstojného duchovního-reverenda). Díky YMCE se církev přibližuje světu a sama se obnovuje.

Méně zřetelné známky, že jde o obnovu církve, přicházejí i ze společnosti. Myslím tu na svobodné zednáře, Rotary kluby a skauty, které spojuje potřeba společného života. Chtějí se setkávat jako "člověk s člověkem", bez ohledu na sociální původ a funkce. Tykají si, jako by byli bratři a sestry, a přijímají odpovědnost jeden za druhého. Když to srovnáme s tím, co od svých následovníků vyžaduje Kristus Pán, jsme v pokušení rychle říct, že je to pouhá nicotná náhražka. Nikoli, hledají přece ten společný život, který jim nedala církev. Chlad, který z ní vane, je důvodem, že ji lidé opouštějí. Církev ztrácí smysl a důvěru, neboť často mluví o lásce, aniž ji ukáže: "Pohleďte, zde je, mezi těmito bratry a sestrami. Přistupte, okuste ji také s nimi a mezi nimi." Není divu, že ti, kdo na sobě pocítili, že v církvi chybí pouto lásky a přátelství, odcházejí, aby jinde ve světě navazovali přátelství pro všední život, jak je Ježíš nabízí a požaduje.

Ještě zmiňme dvě hnutí, která kritizují církev, že jen káže, a nabízejí bratrské obecenství. Je to Oxfordské hnutí a Evangelické akademie. Oxfordské skupiny se obracejí k církvi zády, zvou ke slyšení evangelia o lásce do rodin. Uctívají Boží zákon. Kristus je tam jen tichým společníkem, není vzýván. Ústředním poselstvím je tam Boží slib proměny člověka. Ti, kdo už z ní něco okusili, zvou: "Protože jsme se otevřeli Božímu hlasu a starostem našich bližních, náš život byl transformován, máme pokoj, radost a svobodu. To nám umožnilo milovat bližního v každém člověku." Ať už posuzujeme toto hnutí jakkoli, v jeho úsilí o skutečné obecenství rozpoznáváme jeden ze základních sloupů Kristova evangelia.

Evangelické akademie zvou občany týchž profesí k přednáškám a rozhovorům. Chtějí pomoci modernímu člověku spojit evangelium, jeho zaslíbení a nároky s podmínkami dnešní doby. V pozadí je úzkostný pocit, že zvěstování evangelia z úst oficiálního kazatele církve není na takové úrovni, aby mohlo přemoci odcizení od církve, do něhož upadly už dřívější generace. Rozhovor nad biblickými texty, zaměřený do aktivního života, má veliké zaslíbení, krouží kolem víry v Ježíše Krista.

Svět hledá obecenství. Pravé obecenství je však možné jen v Ježíši Kristu. On je ta cesta, pravda i život. Svět však má právo vidět toto vyznání na životě těch, kdo říkají, že jsou věřící.

Josef Veselý

Bible a počty

Jan Amos Komenský ve svém Andělu světla hodně přemýšlí o vztahu víry a myšlení. Až neuvěřitelně moderně oponuje představám, že Písmo je samo o sobě souhrnem všeho vědění. A dostává se až k téměř anekdoticky znějícímu výroku, že Bibli by neměl brát do rukou člověk, který neumí počítat.

Víme, že například současnou medicínu pomáhalo probouzet a formovat i pozorné a pokorné čtení Písma. Ale za rozvoj medicíny nevděčíme tomu, že by se lékaři drželi vzkládání rukou a používání slin, nýbrž tomu, že tvrdě a těžce hledali pravdu. Která je mimo Písmo, ale v souladu s ním, pokud a protože je v souladu se světem - světem stvořeným. A že výzkumníci a lékaři, a to právě i věřící výzkumníci a lékaři, podníceni Písmem hledali tuto pravdu, která již v původním Písmu vyslovena není.

Něco podobného mělo by se dít i v jiných oborech: ekologických, sociálních, ale jistě i ekonomických a politických. Protože i zde je nutno tvrdě a těžce hledat pravdu. Která bude v souladu s Písmem, i když často mimo ně,- a to právě pokud bude skutečnou pravdou o světu, společnosti a i té politice a ekonomice. A tak jako by se bratří kazatelé neodvážili hovořit do současné medicíny slovním repertoárem Bible bez vědění o molekulách, buňkách, orgánech a funkcích těla, měli by být pozorní i v oborech ostatních, i v té ekonomice a politice. A ne opomíjet, ale naopak požadovat a prosazovat pravdivý, přesný, soustavný a funkční popis společnosti a jejího bytí, chování a snažení v konkrétním světě.

Nereaguji nyní pouze na nedávno zde uveřejněné kázání bratra faráře Klineckého o penězích. Zúžené svým biblickým záběrem, ale rozšířené vlastní aplikací. Žádné kázání bratra Klineckého v Kostnických Jiskrách nevynechávám. Ale mám na mysli všechno to nezávazné vyjadřování k otázkám politickým a ekonomickým na kazatelnách a v církevním tisku. Kdy prolínání pojmů a nezávaznost výroků a výpovědí se stávají až ohlupováním, klamáním a agitací, ať již to autoři myslí jakkoliv.

Pamatuji se na dávnou již svou rozmluvu se dvěma našimi bratry faráři o tom, jak vzniká v bankách zisk. Věrni svému duchovnímu vidění světa obhajovali bankovní zisky tím, že jsou (samozřejmě) výsledkem spontánní práce, kterou v bankách odvádějí peníze. A se mnou se již nebavili. Vrací mi to mou starou touhu setkat se alespoň s pokusem obhájit Písmem základní bibličky pravicové politiky a pravicového myšlení, v jejichž proudu církve plují. Pokud vím, nepokusila se o to zatím ani jediná. Ač se jinak všechny hrdě hlásí ke svobodě, trhu a kapitálovému vlastnění, trošku pokrytecky tvrdí, že vyjadřovat se a zasahovat do politiky a ekonomiky jim nepřísluší. Současný stav světa církvím zřejmě vyhovuje.

Ilja Herold

Sto rokov evanjelickej piesne v slovenskom jazyku

Pokračování ze str. 1

ev. farára Augustína Roya. Na tejto fare sa konali tajné stretnutia národných buditeľov, tu nachádzala svoje miesto i duchovná spisba pietisticky orientovaných evanjelických farárov – spisovateľov. V takejto klíme sa pripravovali i podmienky pre vznik nového kultúrneho fenoménu – a to národnej slovenskej duchovnej prebudeneckej piesne. (Nechcem sa tu zapodievať ďalšími vývojovými aspektami ev. prebudeneckého hnutia. Tu sme ho uviedli len preto, že zohralo podstatnú úlohu pri zrode ev. duchovnej piesne v slovenskom jazyku.)

Znaky a parametre novej slovenskej prebudeneckej piesne

Aké boli determinačné parametre a impulzy zrodu tejto "už výsostne našej" duchovnej piesne? Vo "veľkom" svete sa už predtým rozvinula tvorba evanjelizačných piesní pre potreby veľkých evanjelizačných amerických, anglických a nemeckých ťažení. Tak vznikli americko-anglické gospelsongy a nemecké evanjelické Evangeliumslieder nadväzujúce na pietistickú pieseň. Tieto piesne sa od klasických latinských gregoriánskych spevov a mariánskych piesní v národných jazykoch katolicizmu a od relatívne strohého pôvodného nemeckého ortodoxného "protestantského chorálu" líšili svojim obsahom i hudobným jazykom. Čo do obsahu vyzývali k jednoznačne osobne kristocentricky orientovanému aktívnemu životu podľa evanjelia a opustili bázu katechizmu (v zmysle spievanej kresťanskej náuky typu "my všichni věříme..."). Čo do melódií došlo k nadviazaniu na nové, vtedy už romantické hudobné cítenie, akceptujúce i národné a ľudové hudobné prvky. Tieto oboje princípy už latentne dozrievali i v našom slovenskom evanjelictve. Stále viac sa pociťovala potreba oživenia duchovného života cirkvi, ktorá bola unavená vonkajším dusivým národným útlakom, ako i svojimi vnútornými problémami. A zasa rastúce národné sebauvedomenie sa prirodzene zapojilo do romantických snáh hľadania vlastnej národnej identity v rozvoji ľudovej kultúry. Prvotný rozvoj slovenskej literatúry, rozvoj hudobnej kultúry cez zbieranie ľudových piesní a zakladanie vlasteneckých spevokolov – to všetko boli impulzy, ktoré pripravili pôdu pre zrodenie slovenskej evanjelickej prebudeneckej piesne. Keď už sme pri technických parametroch, treba spomenúť, že i po stránke formovej tieto piesne opustili metricko-formové usporiadanie členenia chorálovej formy vnútorných kadencovaní a harmonických vybočení a plne nadviazali na jednoduchú klasicisticko-romantickú piesňovú formu; svoje miesto tu dostali i piesne refrénového typu. Čo do harmónie, úplne sa vzdialili stredovekému mo-dálnemu cíteniu (opustili staré tzv. cirkevné stupnice či mody) a prevzali to, čo je špecifické viac pre východné Slovanstvo – dur-molovú harmóniu alebo i niektoré modality nadväzujúce na niektoré špeciálne slovenské ľudové tonality, ba dokonca i na priame prevzatia niektorých ľudových melódií. (Príklady: Smieť žiť pre Krista, Ži krásne, Kázali mi vyvoliť, Pekná je táto zem, Sám Hospodin je Pastier môj.)

Práve v súčasnosti – v ére globalizácie a hrubého miešania národných kultúr - si za každú cenu musíme uvedomiť a zároveň vyvinúť maximálne úsilie o spoznanie jej ceny a o jej zachovanie ako jedinečného výsostne nášho dedičného "rodinného" klenotu, ktorý by mal byť vnesený do večnosti ako bohatstvo nášho národa.

Peter Komrska

Dokončení příště

Komedie o umučení a slavném vzkříšení

Ve sváteční náladě Velikonočního pondělí, už po dopoledních návštěvách koledujících dětí, výrostků (o kterých člověk neví, co jim dát) až po dospělé muže, kterým nejde o vajíčka nebo pamlsky, ale o nějaký alkohol na "posilněnou", byl uveden na 2. programu ČT dokumentární pořad z tohoto roku, který alespoň mě velice zaujal. Jmenoval se Pašije na provázku. Byl to hodinový film o divadelní hře s dlouhým názvem, jak to kdysi dávno bývalo: Komedie o umučení a slavném vzkříšení Pána našeho Ježíše Krista. Tato inscenace byla v Brně uvedena dvakrát, a to v roce 1965 v tehdejší Mahenově činohře a podruhé v divadle Husa na provázku v roce 2000. V samotném dokumentárním filmu se ukázky z obou inscenací, jejich příprav, zkoušek , reakcí politických míst i publika prolínají. Ve filmu vystupovali Bořivoj Srba, Ladislav Lakomý, Petr Oslzlý a Radan Koryčanský. Dověděli jsme se mnoho velmi zajímavého z pozadí ,zvláště pro věřícího člověka, o inscenaci této " komedie".

Nejvíce vzpomínek jsme slyšeli od Bořivoje Srby, který byl v letech prvního uvedení Komedie o umučení dramaturgem Státního divadla v Brně a spoluzakladatelem divadla Husa na provázku (1967). Prof. Srba jako dramaturg vybral tuto divadelní hru. Už E.F.Burian chtěl v roce 1958 uvést uvedené pašije; ještě nebyla zřejmě zralá doba, a tak je nabídl do Brna Srbovi. Scénář připravil ze starých textů Jan Kopecký, profesor AMU a FF KU v Praze. Když se komedie připravovala a proslýchalo se o jejím možném uvedení, mnozí lidé – křesťané i intelektuálové - měli představu, jak říká profesor Srba, že dle názvu komedie to bude další zesměšňování křesťanství. Před uvedením psali křídou na fasádu Mahenova divadla výhružné nápisy, aby tak obhajovali svobodu svědomí a vyznání. Tenkrát šlo jen o nepochopení názvu a snah protagonistů. Obohacení repertoáru zdůvodňovali před úřady, že jde o zpracování lidového námětu, na němž se stavěla naše kultura. Samotné baroko nerozlišovalo mezi komedií a tragédií…, vše byla komedie. Nepochopení tvůrci chtěli skutečně vracet evangelijní námět do veřejného života; byl to Miloš Hynšt, šéf Státního divadla v Brně, Evžen Sokolovský st., režisér tohoto kusu, a dramaturg Bořivoj Srba. Jako asistentka režie se objevila mladičká Eva Tálská, ještě studentka JAMU a absolventka gymnázia na Křenové ulici, kde jsme mnozí vyrůstali pod vedením, vlivem a autoritou ředitele Rajmunda Habřiny, bývalého koncentráčníka a básníka. - Po premiéře byla hra okamžitě zakázána, po čtvrté repríze stažena. Komunističtí politici byli pobouřeni, viníky chtěli okamžitě potrestat. Srbovi dávali za vinu, že způsobil vzestup (beztak dost vysoké) religiozity na jihu Moravy. Za obviněné tvůrce se nečekaně postavila celá umělecká obec a politická moc ustoupila. Nezapomeňme, že se blížil rok 1968. Lidé chodili do divadla jako do kostela, objevovaly se zájezdy z různých míst i autobusy řeholnic. Představení se stalo až poutním fenoménem. Repríz bylo až do roku 1970 pětapadesát. Bořivoj Srba přiznává v televizním pořadu, že pochází ze staré evangelické českobratrské rodiny, že mají rodinnou Bibli z roku 1560 (první tisk české Bible), v tom byl vychován. Mnohé si vypořádal přes T. G. Masaryka, též člena ČCE, který ne vše věřil jako čeští bratři. A bylo to nutné , zvláště ve vztahu k 2. přikázání, které málokdo zná, zvláště katolíci, kteří ho vynechali a Srba ho dle kralického textu ocitoval. „Neučiníš sobě rytiny, ani jakého podobenství…“ (Ex 20,4).Toto přikázání by mu ve fundamentalistickém pojetí bránilo v jeho milované práci.

Možná je třeba k této stati dodat, že důležitý je překlad a výklad samotného přikázání. Ona první citovaná věta se chápala po množství staletí v židovství, islámu i reformačním křesťanství odděleně od následujícího: „Nebudeš se jim klanět, ani je ctít"(Ex 20,5). Proto se nesmělo zobrazovat, případně předvádět cokoliv - lidi, živočichy, věci ať jsou kdekoli. Dotaženo do krajnosti může jít i o sledování televizních pořadů (i když některé za moc nestojí) a dokonce o fotografie na OP, řidičský průkaz a pas. Podobné pojetí známe z některých muslimských zemí, kromě snad malování ornamentů v mešitách. Pak by ovšem ta druhá věta o klanění a ctění zobrazeného byla nadbytečná. Když něco neexistuje, pak to nemohu uctívat. Proč tedy nezobrazovat? Když neuctívám to, co jsem vytvořil, pak není důvod netvořit umělecké dílo nebo divadelní představení. Nepochopením první části přikázání bylo obrazoborectví na Východě v 8.a 9.století, u nás v husitství a někde to nepochopení žije stále z oprávněných obav o uctívání a klanění modlám. Protestanté kalvínského typu mají blíž k původnímu pojetí na rozdíl od luteránů nebo CČSH… Přesto máme výtvarníky, jako např. Miroslava Radu a Jiřího Zejfarta. Umělci i sbory musejí neustále promýšlet tento letitý problém. Před lety například národní umělec Jan Zrzavý se se zlou potázal, když se nabídl, že pojedná výtvarně modlitebnu, kam chodil. Nám jako mladým, lidem se téměř zakazovalo chodit do divadla; ale nemyslím, že šlo ještě o zpodobňování někoho jiného, nýbrž o předsudky vůči hercům. Zvláštní je a pro dnešního člověka je až charakteristické , že ti, co by chtěli až téměř fundamentalisticky dodržovat nezpodobňování čehokoliv konkrétního, si spolu s mnohými ostatními téměř nevšímají novodobého uctívání abstraktního, ale přesto skutečného modlářství. Známe přece touhu po majetku na úkor druhého, budování kariéry přes mrtvoly, boj o moc, všelijaké závislosti na drogách, alkoholu, hracích automatech, ale i zbožšťování a démonizování politiků a politických uskupení.

Vraťme se od úvah na 2. přikázání zpět k uvedeným inscenacím. Tu první režíroval již zemřelý Evžen Sokolovsk;, mělo to být poděkování Bohu, že nezahynul při autohavárii i když byl jeho stav kritický. (Později byl dokonce přijat papežem.) Jeho syn Evžen, současný režisér, se v mládí objevoval díky spolužačce v evangelické mládeži v Brně - Židenicích . Představitelem Krista, jehož kázání bylo na celém představení nejpůsobivějším: „Ne-

Dokončení na str. 4

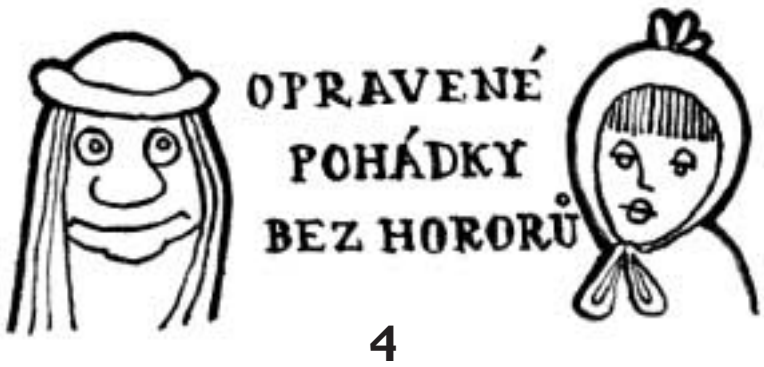

4

Šípková Růženka

Když se narodila Růženka, zavládla radost po celém království. Vždyť už tolik let všichni marně čekali, jestli se narodí královským manželům princ nebo princeznička. Po Růženčině křtu následovaly slavné křtiny, na které král s královnou pozvali kdekoho. Pozváno bylo také dvanáct víl, které v království sídlily. Poslední, třináctá, však pozvána nebyla, a to z úplně malicherného důvodu. V královské kredenci měli totiž jen dvanáct zlatých talířů a na třináctou vílu by se zlatý talíř nedostal.

Po hostině přistoupily k Růženčině postýlce víly a postupně jí přály zdraví, krásu, lásku a jiné výborné věci. Než však skončily, objevila se ve dveřích uražená třináctá víla a zvolala: „A já ti přeju, aby ses, až ti bude patnáct let, píchla do prstu a usnula na sto let - a s tebou všichni, kdo budou v tomhle paláci.”

”Proč jen jsme nedali narychlo přidělat ještě jeden zlatý talíř nebo proč jsme si ho nepůjčili od ministerského předsedy?” bědovala teď královna. Zato král ihned vydal rozkaz, aby byly v království zničeny všechny věci, o které by se mohla Růženka píchnout: špičaté nože a vidličky, ostré hřebíky a vlásničky, ale i trnité hlohy a růže.

Růženka však stejně píchnutí neunikla. Právě když jí bylo patnáct let, objevila staré schody do věže a zvědavě se vydala po nich. Schody končily ve světničce, kde seděla stařenka se vřeténkem a předla. „Dobrý den, babičko,” pozdravila způsobně Růženka. „Copak to děláš?” - „Ale předu,” odpověděla přadlena. Ve skutečnosti to však byla ona uražená víla, která pronesla nad malou Růženkou kletbu. ”Jestli chceš, můžeš si to vyzkoušet,” vybídla princeznu. Růženka vzala od ní vřeteno, ale poněvadž nebyla zvyklá dávat pozor na špičaté předměty, píchla se o ně. V tu chvíli tvrdě usnula a skácela se na lůžko, které stálo vedle. Zároveň s Růženkou usnuli na zámku všichni ostatní - král a královna, ministři a dvorní dámy, kuchaři a sluhové, dokonce i koně ve stáji a holubi na střeše. Pozor však: usnula i zlá víla, která na Růženku políčila vřeténko. S tím určitě sama nepočítala.

Když se po království roznesla zpráva, že na královském zámku všechno spí, poddaní se tím příliš netrápili. Litovali pouze krásnou a hodnou Růženku. Krále a ministry však příliš nepostrádali. Vždyť k čemu jim vlastně byli?-Zámek začal pomalu chátrat. Časem - kde se vzaly, tu se vzaly - vyrazily kolem zdí šípkové růže. Dříve by je dal král kvůli trnům zničit, ale teď rostly a rostly, až obrostly celý zámek i s věžemi. Lidé na panské sídlo časem zapomněli, jen dědečkové vyprávěli vnoučatům o krásné spící Šípkové Růžence.

Až po stu letech zabloudil k zarostlému zámku princ. Byl to zvědavý mladík a rozhodl se, že si proseká cestu růžovými keři a zkusí se dostat dovnitř. Zrezavělá klika kupodivu povolila a princ, stanul mezi všemi těmi stoletými spáči. Poněvadž ho nikdo nezdržoval, začal si prohlížet komnatu po komnatě a nakonec došel až do světničky ve věži. Právě v ten okamžik přestala působit stará kletba a Růženka se probírala ze spánku. Zdálo se jí, že si jen na kratičkou chvíli zdřímla. Probudila se však i zlá, mstivá víla a hned si uvědomila, co sama sobě nadrobila. Se zlostnými nadávkami vystřelila z věže a nikdy se už v království neobjevila. Princ však hned padl Růžence do oka - a stejně tak i jejím rodičům. A tak se do dvou měsíců konala svatba, na které samozřejmě bylo i oněch dvanáct hodných víl. Princi je pak nutno připočíst k dobru, že mu vůbec nevadilo, že Šípkové Růžence je už sto patnáct let.

Za urážku důstojnosti
by se víla mstila ráda.
Kdo však jiným jámu kope,
sám do jámy často padá.
Cítíme-li se též občas
dotčeni a uraženi,
poctivě se zamysleme,
zda to všecko hloupost není.

Daniel Henych

Pokračování příště

REKREACE CHOTĚBOŘ – VOLNÁ MÍSTA

Evangelické středisko Chotěboř nabízí volná místa na rodinných rekreacích v termínech 1. 7. – 8. 7. 2006, vedením běhu byl pověřen RNDr. Joel Pokorný (bývalý člen SR) a 8. 7.– 15. 7. 2006, vedením běhu byla pověřena ses. farářka Anna Lavická. Bližší informace získáte na naší webové stránce http://es-chotebor.evangnet.cz, kde se můžete přihlásit v sekci online nebo stáhnout přihlášku, event. ji obdržíte ve vaší farní kanceláři. Pokud vás naše krátká nabídka oslovila, neváhejte poslat svoji přihlášku a přijeďte příjemně strávit chvíle odpočinku a načerpat nové duševní i fyzické síly v klidném prostředí Evangelického střediska v Chotěboři.

Z redakční pošty

Odpovědi na článek bratra faráře Vejnara

Milý bratře faráři ,
jsem kurátorkou jednoho z "potrefených" sborů, o nichž píšete ve svém příspěvku "Naše manko" ve 14. čísle letošních Kostnických jisker.
Váš článek přímo vybízí k polemice, proto bych se ráda vyjádřila k některým Vašim myšlenkám.
V 1. odstavci jmenujete sbory, které prošly "radikálním zeštíhlením" a je zajímavé, že všechny jsou v bývalých Sudetech, tedy v místech, odkud bylo původní obyvatelstvo po válce vyhnáno. Ti, kteří sem přišli z vnitrozemí, nebyli patrně ve své většině věřícími, ale zřejmě pouze "papírovými křesťany". Do sborů se možná přihlásili i s celými rodinami, ale na jejich životě se až na výjimky nepodíleli.
V dalším odstavci píšete, že "my evangelíci nejsme přílišnými systematiky" a v tom Vám dávám zcela zapravdu. Ve sborových kartotékách lidé, kteří se desítky let neukázali v kostele nebo na biblické hodině a k církvi se ani jinak nehlásili, vinou naší nesystematičnosti papírově přežívali jako členové sboru - až do doby, kdy jsme se pokusili do kartoték nějaký systém zavést.
Nemohu souhlasit s Vaším tvrzením, že nás vyřazování desítek a stovek pokřtěných nechává naprosto klidnými. Prohlašuji, že pokud jsme doposud někoho vyřadili z kartotéky, jednalo se o lidi, kteří nejméně po tři roky nereagovali na sborové dopisy nebo se dopisy posílané na jejich adresu vracely jako nedoručitelné a ani "služebně" starší členové sboru o těchto lidech nic nevěděli. Vyřadili jsme i několik členů, kteří o to sami požádali – a ani to jsme nečinili s lehkým srdcem. Odvoláváteli se v tomto i dalších odstavcích na sčítání lidu, připomínám, že údaje na sčítacích arších byly důvěrné a ani jako sčítací komisařka, která data o náboženském vyznání zpracovávala, jsem si nemohla dovolit upozornit církve na "mrtvé duše". Možné bylo snad jenom pokusit se vzbudit zájem o náš sbor, pokud bych se byla setkala s evangelíkem. V mém sčítacím obvodu bohužel nikdo, kdo by se hlásil k naší církvi nebyl. Zjištění příčiny, proč se občané při sčítání lidu ke své víře hlásí, ale praktikovat křesťanství nepotřebují, by asi bylo dobrým námětem odborné studie.
Co se týče "teologie obětavé malosti", o níž píšete dále, ujišťuji Vás, že se v případě našeho sboru nejedná o záměr. Sestry a bratři v Ústí nad Labem jsou skutečně mimořádně obětaví – a nejen pokud jde o obětavost hmotnou. Sbor byl léta neobsazen, a přesto úspěšně přežil. Jestliže se nyní, kdy má pracovitou farářku, snaží o uvedení veškeré administrativy včetně sborové kartotéky i hospodářských záležitostí (údržba a oprava sborových budov, kontrola plateb za energii atd.) do náležitého stavu, nelze mluvit o "masivní čistce".
Pravdu máte v tom, že menší počet sborových dopisů přinese úspory, ale věřte, že tímto způsobem šetřit nechceme. Zároveň se však domnívám, že naším zájmem není finančně podporovat Českou poštu odesíláním nedoručitelných zásilek.
Nelze mluvit ani o tom, že by se ústecký sbor "odříznutím svých matrikových členů" stával ghettem. Za poslední léta nám naopak přibyli noví členové, měli jsme dokonce několik křtů dospělých. A dále: neumím si dosti dobře představit, jakým způsobem by mohla synodní rada přimět příslušné orgány státní správy k jednání o možnosti dohledávat ztracené pokřtěné členy církve prostřednictvím obecních a městských evidencí obyvatel. Sama jsem se stěhovala před několika lety a nepamatuji se, že bych byla byť jen v jednom ze šesti různých přihlašovacích tiskopisů nalezla otázku na příslušnost k církvi. Navíc: do všech zmíněných tiskopisů jsem vyplňovala stejná data (jméno, příjmení, rodné jméno, datum narození, datum přistěhování, adresu bydliště minulého i nového), i když paní úřednice městského obvodu měla za sebou počítač. Stěží tedy lze předpokládat, že by byl při takové "pružnosti" úřadování někdo ochoten (a schopen) vyhledávat údaje o pokřtěných.
Pokud jde o pokřtěné před r. 1950, jedná se v případě Ústí nad Labem i ostatních příhraničních sborů převážně o sestry a bratry německé národnosti a nyní občany SRN.
Nerada bych, milý bratře faráři, vypadala jako lidé, kteří hledají důvody, proč něco neučinit místo toho, aby se snažili najít řešení. Zatím si ale opravdu nevím rady. Vím jenom to, že víra je dar a za tento dar nejen pro sebe a své blízké, ale pro všechny lidi se denně modlím.
S pozdravem

Vladimíra Meislová

* * *

Vzala jsem si k srdci, že si máme dát pozor, co se píše do sborového listu, i to, že máme v pohraničí vyhledávat ztracené zatoulané děti z vnitrozemí, které se ztratily těm, kteří tak dokonale evidují pohyb svých členů, ač oznámení sborům o přistěhování zřejmě nějak vázne.
Autor by si asi rovněž mohl uvědomit, že Kostnické jiskry nečtou jen lidé ze sborů, ale i lidé, kteří si už dnes "surfují" po internetu a patřičně na to reagují. Dovolím si proto reprodukovat následnou reakci jednoho telefonátu.
.... „Paní farářko, mohla byste mi říci, jaké akce plánujete pro veřejnost v nejbližších dnech?" Začala jsem od bohoslužeb, přidala konfirmaci, l00 let červeného kostela a nejbližší koncerty. „No jo, ale to je pouze pro ty, kdo chodí do kostela." Stačila jsem říci, že všechny akce jsou veřejné a zájemcům přístupné. „Ale vy potřebujete reklamu! Víte, v Hamburku dělají takové požehnání pro motocyklisty (?) a loni už tam bylo 30 tisíc lidí. Vy si zařiďte povolení na Magistrátu, najděte si webové stránky tam a tam, jak se to dělá a udělejte takové požehnání v Makléřově." To je jistě zajímavá myšlenka usuzuji, ovšem nevím, proč bych měla být zrovna v průsmyku - ve smyku už jsem totiž dávno. „No já jsem si myslela, že po 15 letech ve svobodné zemi, už jste mnohem dál a oproti katolíkům, vy se tady nějak neprezentujete! Vy potřebujete reklamu, i když slovo reklama tam nemusí zaznít! To musíte udělat takovou akci..." Ještě se paní ptám, jaký si myslí že to bude mít přínos pro naši církev a kolik lidí se následně přimkne k této církvi. „To pak musíte..." Opáčila jsem ještě, že svoje povinnosti znám a pro město se jistě budu prezentovat lépe, když nechám opravit střechu a kostel, když už tam od posledních povodní stojí lešení. A těch, kteří mi nařizují, co já musím, máme také dost. Dokonce i z okolních států nám sem jezdí a diktují nám, co musíme a že nám předvedou, jak se to dělá. Uzavírám hovor: „Paní, tak to zařiďte v Makléřovském průsmyku a já tam kvůli 30 tisícům lidí ráda přijedu a požehnám motoristům, ač si vezmu taxíka, protože auto mi ukradli." Ticho ... A já v tom tichu děkuju Pánu Bohu za to své obětavé ghetto! (A jak říká moje vzácná kurátorka, škoda, že mě nenapadlo se zeptat, kdy byla naposledy v kostele.)

Anna Pavlosková

Komedie o umučení a slavném vzkříšení

Dokončení ze str. 3

skládejte sobě poklady na zemi…", byl věřící katolík, významný brněnský herec Ladislav Lakomý.
A teď ještě několik slov ke Komedii o ukřižování uvedené v roce 2000 v divadle Husa na provázku. Má s tím původním nastudováním řadu styčných bodů, uveďme aspoň dva. Režii měla Eva Tálská, která v původní inscenaci byla asistentkou režie. Ladislav Lakomý se objevuje po letech již ne jako Kristus, ale v roli Piláta. Tento významný herec v televizním pořadu vzpomíná, že po roce 1989 pominul tlak na církve, rodiče ani děti se neměli koho bát, přesto zájem o křesťanství i o představení se zmenšil a repríz bylo kolem dvaceti.
Zmiňme ještě z vystupujících Petra Oslzlého, uměleckého vedoucího divadla Husa na provázku a ředitele Centra experimentálního divadla. V letech 1990 – 1992 byl kulturním poradcem a asistentem prezidenta republiky. Petr Oslzlý je si vědom toho, že ztrácíme někdy duchovní náboj a proto je nutné se stále zabývat duchovními a etickými tématy. On sám je zapojen s manželkou a dcerami do života Českobratrské církve evangelické. V pořadu pověděl, že v této církvi sílí tendence, aby se tam vnášelo divadlo. To už známe z jeho spolupráce s evangelickým farářem Štěpánem Hájkem dříve v Horních Dubenkách a nyní v Brně – Husovicích jako Husovický dvorek. Jedním z nejsilnějších okamžiků představení Komedie o umučení a slavném vzkříšení Pána našeho Ježíše Krista z roku 2000 má být proměna kříže ve stěžeň a scény v loď víry.
Když se člověk zamýšlí nad křesťanstvím v době totality a nyní, což vidíme i na inscenaci dvakrát provedené Komedie o umučení; dle dle současného sčítání lidu, zdá se, že se církev stále zmenšuje (až na některé menší církve např. CB nebo CASD). Důvody jsou po lidsku různé: především zápas o majetek, někde uzavírání se do gheta, jiným vadí současná teologie a vztah k druhým lidem, třeba k ateistům, kteří bývají někdy lidštější než my, nevěrohodnost politických stran, zvláště té, která si dala přívlastek křesťanská a přitom ztrácí sociální náboj, který by měl být pro křesťany vedle evangelizace, ba misie charakteristický…
Chceme věřit tomu a modlit se za to, aby církev, kde přibývá kazatelů - profesionálních pracovníků, bez ohledu na svou velikost, s pomocí Boží nalezla své místo ve společnosti a byla solí země a světlem světa.

Jiří Novák

Inzerce

FARNÍ SBOR ČCE v HORNÍ ČERMNÉ **nabízí kostelní lavice - délka lavic: 250 cm 4x, 240 cm 4x, 193 cm 2x, barva světle zelená.**
Kontakt: horni.cermna@evangnet.cz
tel.: 465 393 534

č. 18

HLEDÁME ASISTENTA/ASISTENTKU **pro staršího muže na prázdninový pobyt v Evangelickém středisku v Chotěboři. Jedná se o osobní asistenci přes den, doprovod při chůzi, obstarání drobného nákupu, pomoc s úklidem. Pro asistenta je zajištěn samostatný pokoj.**
Náklady na pobyt a stravu jsou hrazeny + odměna.
Termíny: 17. - 29. 6. 2006 + 12. - 30. 8. 2006
Je možné se přihlásit jen na část vypsaných termínů.
Hlaste se na čísle telefonu 222 722 753 nebo pište na e-mail: zizkov2@evangnet.cz
Spěchá!

č. 19

Pozvánky

O MISTRU JERONÝMOVI PRAŽSKÉM, o velikém přátelství, jehož velikost neodvál čas, nám bude v sobotu 27. května ve 14.30 h opět ve sborovém domě ČCE v Lysé nad Labem na nám. B. Hrozného vyprávět Mgr. Miroslav Frydrych, em. farář z Kolína.
Zveme k účasti.

Kostnická jednota
místní odbor Lysá n.L.

* * *

EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA **UK** zve na konvokační přednášku při příležitosti životního jubilea **prof. ThDr. Pavla Filipiho**, který v úterý 30. května 2006 v 11 h promluví ve velké posluchárně UK-ETF (Černá 9, Praha 1) na téma **Kázání jako otevřený útvar.**

Doc. ThDr. Martin Prudký, děkan

Televize

21. května
ČT 2

Cesty víry - 10.25
Misionářem v Máchově kraji
O neobvyklém soužití kněze a lidí na okraji společnosti. Režie V. Hájek
V životě člověka se mohou přihodit události, vlivem nichž se najednou ocitne bez domova a na okraji společnosti. Takových lidí v naší republice přibývá, ale naopak je málo těch, kteří jim nezištně věnují pozornost a snaží se jim pomoci. Jedním z nich je i kněz Josef Rousek na faře v Jestřebí v Máchově kraji.

Křesťanský magazín - 10.45
Radosti a strasti života víry.
Uvádí P. Oppeltová

MLÝN
nabízí novinky:

SLOVO NA VŠEDNÍ DEN I NEDĚLI
Pavel Pokorný
Čtyřicet kratších promluv, které autor (evangelický farář v Praze-Střešovicích) připravil pro Český rozhlas 6, vesměs srozumitelně na biblická témata.
128 stran, 99,-Kč

VÝKLADY A VYKLADAČI
Studie k biblické hermeneutice
Studie a texty Evangelické teologické fakulty, svazek 9
Práce sedmi autorů vztahující se k výkladu Bible (Jiří Hoblík, David Biernot, Mikuláš Vymětal, Jiří Lukeš, Jan Amos Dus, Tabita Landová, Petr Gallus).
174 stran, 139,-Kč

ČLOVĚK MEZI NEBEM A ZEMÍ
Pojetí víry u P. Tillicha a K. Bartha
Petr Gallus
Analýza pojetí víry dvou významných postav protestantské teologie 20. století a jejich srovnání.
516 stran, 249,-Kč

ŘEČ FILOSOFICKÉ A BIBLICKÉ REFLEXE
Problém spravedlnosti a lidských práv v díle Boženy Komárkové
Pavel Keřkovský
Filosofický a teologický pohled na myšlenku lidských práv (Konání pravdy, vliv biblické noetiky na filosofickou reflexi, řeč zákona)
440 stran, 199,-Kč

ETIKA A STARÝ ZÁKON
John Barton
Nakolik a jakým způsobem může Starý zákon (např. Desatero či různé předpisy) inspirovat a ovlivnit etické otázky naší doby - autor přednáší Starý zákon na univerzitě v Oxfordu.
106 stran, 99,- Kč

Knihy lze objednat na adrese:
Nakladatelství Mlýn (Jan Keřkovský)
Vrchlického 1, 586 01 Jihlava
tel.: 567 310 070
mlyn@evangnet.cz
nebo v internetovém obchodě
mlyn.evangnet.cz

Bohoslužby

21. 5. 2006

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
Braník, Modřanská 118: 9.30 (1. n. rodinná, 3. n. VP) L. Rejchrt - **Dejvice**, Z. Wintra 15: 9.30 Hudec - **Horní Počernice**, Třebešovská 2101: 9 - **Jarov,** U kněžské louky 9: 9.30 Plzáková - **Kliment**, Klimentská 1: 9.30 Halamová - **Kobylisy**, U školské zahrady 1: 9.30 Erdinger (Drobík 3. případně 5. ne a každou 1. neděli v měsíci ekumenické česko-korejské bohoslužby + VP; 2. - 5. ne 11.30 korejské bohosl, kaz. Lee) - **Libeň**, U pošty 6: 9.30 Nekvasil - **Martin ve zdi**: 19.30 - **Modřany**, Písková 6: 9.30 Šorm - **Nusle**, Žateckých 11: 9.30 Škeříková - **Radotín**, Na betonce: 9.30 - **Salvátor**, Salvátorská 1: 9.30 - **Smíchov**, Na Doubkové 8: 9.30 Voříšek VP - **Spořilov**, Donovalská 1862: 9.30 Bísek - **Strašnice**, Kralická 4: 9 Klinecký - **Střešovice**, n. Před bateriemi 22: 9.30 Pavel Pokorný - **Uhříněves**, Husovo n. 378: 9 - **Vinohrady,** Korunní 60: 9.30 Jaromír Strádal st. - **Vršovice,** Tulská 1: 9.30 Ort - **Žižkov I**, Prokopova 4: 9.30 Lange - **Žižkov II**, Čajkovského 10: 9.30 Strádal
EVANJELICKÁ CIRKEV A.V. V ČR
Nové Město, V Jirchářích: 9.30 Tillinger - 11.00 v anglickém jazyku: Krikava; večerní bohoslužby: středa 18.00
SLEZSKÁ EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V.
U sv. Michala, V Jirchářích 15.00
BRATRSKÁ JEDNOTA BAPTISTŮ
Vinohrady, Vinohradská 68: 10 Šolc ml. 18 bohoslužby v ruštině - **Pankrác**, Na Topolce 14: 10 Mečkovský
OCHRANOVSKÝ SBOR (dříve JB)
Nové Město, Hálkova 5: 9 Kejř
CÍRKEV BRATRSKÁ
Nové Město, Soukenická 15: 10 P. Grulich - **Žižkov**, Koněvova 24: 9.45 Kaleta - **Vinohrady**, Římská 43: 9.30 Mošner - **Smíchov**, Vrázova 4: 9.30 B. Matulik - **Mezinárodní sbor**, Peroutkova 57: 10.30 John Waldrop - **Horní Počernice**, Ve žlíbku 168: 9 a 19 Kloubek - **Dejvice**, Hotel Krystal, J. Martího 2: 10 Heczko - **Praha 4 - Jižní Město**, Dubnová 806: 17 Filip - **Praha 4 - Šeberov**, V Ladech 10.00 D. Javornický - **Praha 9 - Černý Most**, Stoliňská 2417/41b, - 17.30 hod. T. Grulich - **Zbraslav**, Praha 5, Zákl. škola Nad Parkem: 9.30 Hart - **Praha 13 - Stodůlky**, Gymnázium J. Heyrovského, Mezi Školami 29: 10.00 M. Šrámek
EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ
Nové Město, Ječná 19: 9:30 Procházková, VP- **Vršovice**, 28. pluku 15: 9:30 a 18 VP Botoš - **Strašnice**, Vilová 26: 10 Kuchyňka - **Horní Počernice**, Křovinovo n. 12: 9:30 P. Hradský
CÍRKEV ADVENTISTŮ S.D. *(sobota)*
Vinohrady, Londýnská 30: 9 a 14 Cepl - **Dejvice**, Zikmunda Wintra 15: 9.30 Čík - **Smíchov**, Peroutkova 57: 9 a 14 Žalud - **Spořilov**, Žilinská 4: 9 a 14 Cepl - **Strašnice**, Vilová 26: 9 a 14 Hrdinka - **Krč**, kaple v Thomayerově nemocnici: 9 a 17 Beneš
APOŠTOLSKÁ CÍRKEV
Praha 10 - Vršovice, budova ECM, 28. pluku 15: 14.30
STAROKATOLICKÁ CÍRKEV
Rotunda sv. Kříže, ul. Karoliny Světlé: út 18 (s kytarou pro mládež), ne 17 (Hejbal, Růžička, Husák) - **Kaple sv. Máří z Magdaly**, u Čechova mostu: ne 10 (Holeton, Růžička) - **Kaple sv. Rodiny** (pod Nuselskými schody): čt 18 (Tvrdek)
PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV
Katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze 2, Resslova 9: so 17, ne 9 - Šuvarský - **Chrám Zesnutí Přesvaté Bohorodice**, Praha 3, Olšanské hřbitovy: ne 10 igumen Silvestr - **Modlitebna sv. Nikolaje**, Praha 6, Rooseveltova 29: ne 10 - Koudela - **Chrám Zvěstování Přesvaté Bohorodice**, Praha 2, Na Slupi: ne 10 - Dandar, Stojka
SHROMÁŽDĚNÍ ARMÁDY SPÁSY
Praha 5 - Smíchov, Lidická 18: 10.15 - **Praha 3, Biskupcova 36**: 10.00
BOHOSLUŽBY V ANGLIČTINĚ - **Praha 5 - Smíchov**, Peroutkova 57: 10.30 (mezinár. sbor) - **Kliment**, Klimentská 1: 11 VP (anglikánské) - **Vinohrady**, Vinohradská 68: 11 (bapt.) - **V Jirchářích**: 11 VP (luteránské) -
BOHOSLUŽBY V NĚMČINĚ Praha 1, **Martin ve zdi:** 10.30

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY

Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Mgr. Zdeněk Škrabal
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč.
Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuce Mediaservis s.r.o., Abocentrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno, objednávky tel.: 541 233 232, reklamace 800 800 890
A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365